

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1959

Vyhlásené: 24.07.1959 Časová verzia predpisu účinná od: 24.07.1959 do: 27.12.1962

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

50

Z á k o n

z 9. júla 1959

o pôdohospodárskej dani

Národné zhromaždenie Československej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

§ 1

V úsilí o rozvoj socialistickej pôdohospodárskej veľkovýroby má pôdohospodárska daň významné poslanie. Úlohou novej úpravy pôdohospodárskej dane je napomáhať na to, aby dôchodky družstiev a družstevníkov boli v súlade so zásadou odmeňovania podľa práce a aby boli odstraňované neodôvodnené rozdiely v dôchodkoch jednotných roľníckych družstiev a družstevníkov spôsobené vplyvom odlišných prírodných a ekonomických podmienok. Súčasne má aktívne pôsobiť na rozvoj socialistickej pôdohospodárskej výroby a jej hospodárnosti na základe prehlbovania socialistickej výrobných vzťahov v pôdohospodárstve a rozvíjania tvorivej účasti pracovníkov v pôdohospodárstve na riadení pôdohospodárskej výroby. Pôdohospodárska daň má upevňovať a posilňovať záujem jednotných roľníckych družstiev na dlhodobom rozvoji a na rozširovaní vlastných prostriedkov, najmä nedeliteľných fondov. Nová úprava pôdohospodárskej dane má ešte viac zainteresovať miestne a okresné národné výbory, aby aktívne pomáhali jednotným roľníckym družstvám rozvíjať výrobu a hospodárnosť.

Oddiel I

Daňová povinnosť

§ 2

Pôdohospodárskej dani podliehajú jednotné roľnícke družstvá a fyzické osoby (ďalej len „ostatní daňovníci“), a to z príjmov z pôdohospodárskej výroby vykonávanej na vlastný alebo spoločný účet. Pritom nerozhoduje, či sa vykonáva pôdohospodárska výroba na pôde vlastnej, najatej či prevzatej do obhospodarovania na podklade iného právneho pomeru.

§ 3

Oslobodenie od dane

Od dane sú oslobodení členovia jednotných roľníckych družstiev, a to tak z príjmov, ktoré dostávajú v peniazoch alebo naturáliách od družstva podľa odpracovaných jednotiek, ako aj z príjmov dosiahnutých prevádzaním záhumienkového hospodárstva.

§ 4
Základ dane

Základom dane je dani podrobený príjem (§§ 7 a 12) dosiahnutý v roku rozhodnom pre zdanenie.

§ 5
Zdaňovacie obdobie

Daň sa vyrubuje

- a) u jednotných roľníckych družstiev za každý kalendárny rok po jeho uplynutí,
- b) u ostatných daňovníkov na každý kalendárny rok podľa stavu k 1. januáru.

Oddiel II
Vyrubenie a platenie dane u jednotných roľníckych družstiev

§ 6

U jednotných roľníckych družstiev sa rozumie pôdohospodárskou výrobou každá činnosť družstvom vykonávaná.

§ 7
Dani podrobený príjem

(1) Dani podrobeným príjmom sú skutočne dosiahnuté celkové hrubé peňažné príjmy z rastlinnej a živočíšnej výroby, z prevádzania pomocných hospodárskych odvetví a pridruženej výroby, príjmy za práce a služby a hodnota naturálií rozdeľovaných na pracovné jednotky. Od hrubých peňažných príjmov a od hodnoty naturálií sa odpočítajú sumy uložené do nedeliteľného fondu.

(2) Podkladom pre určenie dani podrobeného príjmu je ročný výkaz jednotného roľníckeho družstva.

§ 8
Sadzba dane

(1) Sadzba dane je v oblasti

horskej	1 %
zemiakársko-ovosnej	1,5 %
zemiakárskej	3 %
repárskej	7 %
kukuričnej	6 %

(2) Rada okresného národného výboru môže po prejednaní s radou miestneho národného výboru znížiť alebo zvýšiť sadzbu dane v oblasti zemiakárskej, repárskej a kukuričnej až o 1 %, v oblasti repárskej a kukuričnej vo výnimočných prípadoch až o 2 %, a to z dôvodov, ktoré nie sú dostatočne vyjadrené zaradením pôdy do výrobných oblastí.

§ 9 **Zníženie dane**

(1) Daň vyrubenú podľa § 8 zníži výkonný orgán okresného národného výboru po prejednaní s výkonným orgánom miestneho národného výboru družstvám, ktoré uložia do nedeliteľného fondu sumu prevyšujúcu 12 %, prípadne družstvám hospodáriacim v horších výrobných podmienkach, ekonomicky slabším družstvám a novozałożeným družstvám, ktoré uložia do nedeliteľného fondu sumu prevyšujúcu 10 % hrubých peňažných príjmov. Vyrubená daň sa zníži o 10 % až 50 % súm uložených do nedeliteľného fondu nad určenú hranicu.

(2) Výkonný orgán okresného národného výboru môže po prejednaní s výkonným orgánom miestneho národného výboru znížiť daň

- a) družstvám v pohraničných okresoch, ak pre nedostatok pracovných síl dosahujú podpriemerné hospodárske výsledky;
- b) družstvám novozałożeným a družstvám, ktoré nie sú ešte hospodársky a finančne upevnené.

(3) Zníženie podľa odseku 1 spolu so znížením podľa odseku 2 môže robiť najviacej polovicu vyrubenej dane.

(4) Podmienkou pre zníženie dane podľa odsekov 1 a 2 je, aby jednotné roľnícke družstvo malo v poriadku účtovnú evidenciu a aby dodržiavalo základné ustanovenia družstevných stanov, najmä pokiaľ ide o hospodárenie na záhumienku.

§ 10 **Platenie dane**

(1) Jednotné roľnícke družstvo je povinné platiť preddavky na daň za bežný rok, a to z predbežnej ročnej povinnosti 20 % vždy najneskoršie do 31. marca, 30 % do 31. júla a 50 % do 30. novembra bežného roku.

(2) Predbežnú ročnú daňovú povinnosť určí výkonný orgán okresného národného výboru podľa celoročného výrobného plánu družstva. Družstvám, ktoré začnú hospodáriť spoločne v priebehu roku, môže výkonný orgán okresného národného výboru určiť preddavky na daň s prihliadnutím k očakávaným príjmom a k ostatným pomerom rozhodným pre vyrubenie dane.

(3) Jednotné roľnícke družstvo je povinné samo si daň vypočítať a zaplatiť ju kompetentnému národnému výboru do 31. marca po uplynutí roku, za ktorý sa daň vyrubuje.

(4) Zvýšenie dane podľa § 20 ods. 2 je zročné do 15 dní po doručení platobného výmeru.

Vyrubenie a platenie dane u ostatných daňovníkov

§ 11

Pôdohospodárskou výrobou sa rozumie každá činnosť súvisiaca s obrábaním pozemkov venovaných poľnohospodárstvu, lesníctvu a rybníkárstvu a patrí k nej základná poľnohospodárska činnosť, t. j. rastlinná a živočíšna výroba a ďalej príležitostná činnosť a vedľajšia výroba, pokiaľ súvisí so základnou poľnohospodárskou činnosťou.

Dani podrobený príjem

§ 12

(1) Dani podrobený príjem sa vypočítava s výnimkou uvedenou v odseku 2 podľa priemerných noriem výnosnosti pripadajúcich na 1 ha pôdohospodárskej pôdy a podľa celkovej výmery všetkých pozemkov spôsobilých na pôdohospodárske obrábanie.

(2) Dani podrobený príjem z pozemkov venovaných pestovaniu zvláštnych kultúr (plodín) a z niektorých odvetví špecializovanej živočíšnej výroby sa však vypočítava podľa skutočne dosiahnutých peňažných i naturálnych príjmov. Druhy zvláštnych kultúr a odvetví špecializovanej živočíšnej výroby určí Ministerstvo financií v dohode s Ministerstvom pôdohospodárstva.

(3) Priemerné normy výnosnosti určí vláda na návrh ministrov financií a pôdohospodárstva.

§ 13

(1) Pre určenie dani podrobeného príjmu podľa priemerných noriem výnosnosti je rozhodná celková výmera všetkých pozemkov spôsobilých na pôdohospodárske obrábanie podľa stavu k 1. januáru roku, na ktorý sa daň vyrubuje, s výnimkou pozemkov venovaných pestovaniu zvláštnych kultúr.

(2) Pre určenie dani podrobeného príjmu zo zvláštnych kultúr a odvetví špecializovanej živočíšnej výroby (§ 12 ods. 2) je rozhodný skutočne dosiahnutý príjem v kalendárnom roku, ktorý predchádza roku, na ktorý sa daň vyrubuje.

(3) Základom dane je súčet príjmov určených podľa odsekov 1 a 2.

§ 14

Výkonný orgán okresného národného výboru môže po prejednaní s výkonným orgánom miestneho národného výboru

- zvýšiť dani podrobený príjem vypočítaný podľa priemerných noriem výnosnosti až o 100 % s prihliadnutím k mimoriadnym príjmom daňovníka, najmä k príjmom z príležitostnej činnosti a vedľajšej výroby;
- znižiť dani podrobený príjem vypočítaný podľa priemerných noriem výnosnosti u maloroľníkov až o polovicu, ak to vyžadujú miestne pomery, najmä v horskej a zemiakársko-ovosnej oblasti.

§ 15

Sadzba dane

(1) Pôdohospodárska daň je pri základe dane:

nad Kčs	do Kčs	
	4 000	5 %
4 000	8 000	200 Kčs a 7 % zo základu presahujúceho 4 000 Kčs,
8 000	12 000	480 Kčs a 10 % zo základu presahujúceho 8 000 Kčs,
12 000	20 000	880 Kčs a 15 % zo základu presahujúceho 12 000 Kčs,
20 000	30 000	2 080 Kčs a 22 % zo základu presahujúceho 20 000 Kčs,
30 000		4 280 Kčs a 30 % zo základu presahujúceho 30 000 Kčs.

(2) Daň sa nevyrubí, ak je po zvýšení alebo po znížení (§ 16) menej než 20 Kčs.

§ 16**Zvýšenie a zníženie dane**

(1) Daňovníkom, ktorí nemajú maloleté deti, sa vyrubená daň zvýši o 10 %.

(2) Daňovníkom s dvoma maloletými deťmi sa zníži vyrubená daň o 15 %, s tromi deťmi o 30 % a so štyrmi alebo viacerými deťmi o 45 %, vždy však najviacej o 1 200 Kčs. Daň sa zníži, len ak nebola daňovníkovi z toho istého dôvodu znížená iná daň.

§ 17**Daneproté minimum**

Daňovníkom, ktorí sú odkázaní svojou výživou a výživou svojej rodiny výhradne na príjem z pôdohospodárskej výroby, sa daň nevyrubí, ak nepresahuje základ dane 3 000 Kčs.

§ 18

(1) Ak sa stane daňovník v priebehu roku členom jednotného roľníckeho družstva, odpíšu sa mu splátky dane (§ 19 ods. 1), pokiaľ ku dňu vstupu do družstva neboli zročné.

(2) Ak vystúpi v priebehu roku člen z jednotného roľníckeho družstva alebo ak bol z neho vylúčený, vyrubí sa mu daň na tento rok z dani podrobeného príjmu pripadajúceho na celkovú výmeru pozemkov, ktoré mu jednotné roľnícke družstvo vydalo.

§ 19**Platenie dane**

(1) Daňovníci sú povinní si daň vypočítať sami a zaplatiť ju kompetentnému národnému výboru v splátkach, a to 20 % dane vždy najneskoršie do 31. marca, 30 % dane do 31. júla a 50 % dane do 30. novembra bežného roku.

Ak daň nie je vyššia ako 100 Kčs, je daňovník povinný zaplatiť celú daň do 31. marca bežného roku.

(2) Ak bol daňovník upovedomený vyložením predpisného zoznamu o vyrubení dane, je povinný zaplatiť splátky na daň podľa toho, ako sa mu daň vyrubila.

(3) Zvýšenie dane podľa § 20 ods. 2 a rozdiel vo vyrubenej dani pripadajúci na zvýšenie základu dane podľa § 14 sú zročné do 45 dní odo dňa vyloženia predpisného zoznamu.

Oddiel III**Spoločné ustanovenia****§ 20****Zoznanie**

(1) Každý, kto je povinný platiť pôdohospodársku daň, je povinný podať každoročne do konca februára kompetentnému výkonnému orgánu okresného národného výboru zoznanie o všetkých okolnostiach rozhodných pre vyrubenie dane. Okrem toho je povinný podať zoznanie každý, koho výkonný orgán okresného národného výboru na podanie zoznania vyzve.

(2) Ak daňovník nepodá zoznanie včas, možno mu daň zvýšiť až o 10 %.

§ 21

Ak začne alebo prestane daňovník vykonávať činnosť podrobenú tejto dani (§§ 6 a 11), je povinný to oznámiť do 15 dní výkonnému orgánu okresného národného výboru.

§ 22**Upovedomenie o predpise dane**

(1) O určení predbežnej daňovej povinnosti a o vyrubení dane upovedomí výkonný orgán okresného národného výboru jednotné roľnícke družstvá platobným výmerom. Ostatných daňovníkov bývajúcich v obvode toho istého miestneho národného výboru upovedomí o vyrubení dane hromadne predpisným zoznamom prostredníctvom výkonného orgánu miestneho národného výboru.

(2) Predpisný zoznam vyloží miestny národný výbor do 7 dní po dôjdení na verejné nahliadnutie po čas 30 dní.

§ 23**Kontrola dane**

(1) Výkonné orgány národných výborov preverujú včasnosť, správnosť a úplnosť platenia dane a správnosť a úplnosť daňových zoznaní.

(2) Daňovníci sú oprávnení a povinní pri kontrole spolupôsobiť, poskytnúť výkonným orgánom vykonávajúcim kontrolu vysvetlenia a dôkazné prostriedky, predložiť písomnosti a pomôcky týkajúce sa skutočností rozhodných pre vyrubenie dane a urobiť všetko, čo je na uľahčenie a urýchlenie kontroly potrebné.

§ 24**Odvolyvanie**

Proti určeniu predbežnej daňovej povinnosti alebo proti vyrubeniu dane sa možno odvolať u výkonného orgánu okresného národného výboru do 15 dní po doručení platobného výmeru alebo do 45 dní odo dňa vyloženia predpisného zoznamu na verejné nahliadnutie.

§ 25**Penále**

Ak sa daň (preddavok na daň) nezaplatila včas, je daňovník povinný zaplatiť penále vo výške 5 % nedoplatkov dane s príslušenstvom, zistených k 31. marcu, 31. júlu a 30. novembru.

§ 26**Premlčanie**

(1) Daň nemožno vyrubiť a vymáhať po uplynutí troch rokov od konca kalendárneho roku, v ktorom bol daňovník povinný podať zoznanie k dani.

(2) Ak je vykonaný úkon na vyrubenie alebo vymáhanie dane, plynie premlčacia lehota znovu od konca kalendárneho roku, v ktorom bol daňovník o tomto úkone upovedomený.

Oddiel IV
Záverečné ustanovenia

§ 27

(1) Pôdohospodárska daň je začínajúc rokom 1961 rozpočtovým príjmom miestnych a okresných národných výborov.

(2) Okresný národný výbor môže so súhlasom krajského národného výboru preniesť správu pôdohospodárskej dane na miestny národný výbor.

§ 28

Splnomocnenie

(1) Vláda môže

1. podľa potreby upravovať percento zníženia alebo zvýšenia sadzby dane podľa § 8 ods. 2;
2. poskytnúť úľavu od dane pre jednotné roľnícke družstvá, pre daňovníkov určitých oblastí, prípadne pre niektoré iné skupiny daňovníkov a poskytnúť úľavy pre škody spôsobené živelnými pohromami.

(2) Ministerstvo financií

1. môže urobiť opatrenia na zamedzenie nezrovnalostí a tvrdostí, ktoré by mohli vzniknúť z tohto zákona;
2. upraví konanie vo veciach tejto dane;
3. vydá predpisy potrebné na vykonanie tohto zákona.

(3) Minister pôdohospodárstva sa splnomocňuje, aby v dohode s ministrom financií určil výrobné oblasti a zaraďoval do nich jednotlivé obce.

§ 29

Začínajúc rokom 1960 sa zrušuje zákon č. 77/1952 Zb. o pôdohospodárskej dani v znení právnych predpisov ho meniacich a doplňujúcich a predpisy podľa neho vydané.

§ 30

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia a platí pre pôdohospodársku daň začínajúc rokom 1960; vykoná ho minister financií v dohode s ministrom pôdohospodárstva a ostatnými

zúčastnenými členmi vlády.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

Ďuriš v. r.

Štrougal v. r.

